

Az Országos Környezetvédelmi Tanács állásfoglalása a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvénytervezet előterjesztéséhez

Általánosságban

A szakterület jelenleg hatályban lévő szabályozásához viszonyítva az előterjesztés számos területen jelentős előrelépést tartalmaz természetvédelmi szempontból, melyet az OKT nagyra értékeli és támogat. A szöveg egyértelműsíti a halgazdálkodási szakterület szereplőinek feladatait és lehetőségeit, pontosabb definíciókat ad, és a korábbinál nagyobb hangsúlyt fektet a környezeti fenntarthatóság szempontrendszerére. Megítélésünk szerint a jelenlegi tervezet régóta várt szemléletváltást hordoz magában, és felismeri a természetes élőhelyek ökológiai állapotának megőrzését célzó intézkedések szerepét a hasznosítható halállományok tekintetében is. A szemléletváltást véleményünk szerint érdemes lenne a tervezet címében is megjeleníteni, és megfordítani a jelenlegi szórendet és a vadgazdálkodás jogi szabályozásához hasonlóan a szabályozás tárgyát képező természeti erőforrás védelmét első helyre helyezni, míg a hasznosítás szabályozását a másodikra, az alábbiak szerint: „a hal védelméről és a halgazdálkodásról szóló törvénytervezet”.

Szükségesnek tartjuk megemlíteni a vízi élőlényekkel kapcsolatos kutatás fontosságát, hiszen a vonatkozó fajok tekintetében sok a nehezen kutatható, adathiányos faj, valamint a korlátozó tényezők is nehezen számszerűsíthetők. A halfajok állományának alapállapot-felvételezése, illetve monitorozása alapvető feltétele az okszerű halgazdálkodási tervek kialakításának, illetve azok számonkérhetőségének. Véleményünk szerint a 62. §-ban említett végrehajtási rendeletben a kutatásnak majd mindenképpen hangsúlyos szerepet kell kapnia.

Részleteiben

Nagyra értékeljük a tervezet azon törekvését, hogy véget vessen annak a káros gyakorlatnak, mely során természetes vizekből hasznosított halállomány egyedeit mesterséges vizek állományának feltöltésére, dúsítására használják, vagy azok egyéb, ellenőrizhetetlen hasznosítást szolgálnak. Ennek, és a többi, a halállomány védelmét célzó állami feladatnak a kapcsán szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a halászati hatóság létszámának és eszközeinek erősítésére lenne szükség, hogy a tervezetben megfogalmazott céloknak meg tudjon felelni.

Az 1. § (2) bekezdésében „a halállományt vagy táplálékforrását veszélyeztető állatfajok gyérítése” szövegrész jelentése nem egyértelmű, mert ezt számos faj esetében a természetvédelmi törvény és a 13/2001 KvVM rendelet szabályozza. Amennyiben ezekre a jogszabályokra hivatkozásként lehet ezt értelmezni, úgy célszerű a természet védelméről szóló törvényre, és a Natura 2000-re vonatkozó EU-s joganyagra, illetve annak hazai végrehajtására utalni. A 11. § a hatóság feladatává teszi a jogosult kötelezését ezekre az esetekre, más hivatkozás nincs a jogszabály tervezetben. A hatóság nyilvánvalóan ezekre a szabályokra fog hivatkozni a jövőbeni kötelezéskor.

Országos Környezetvédelmi Tanács

A 2. § definíciója alapján nem egyértelmű számunkra, hogy az egyre szélesebb körben terjedő ún. „Catch and Release” beletartozik-e a meghatározásba. Ez a horgászati elv a definíció szerint nem hal kifogása, pedig a halpopulációt ez a tevékenység is zavarhatja, befolyásolhatja. A jelenlegi definíció szerint a „Catch and Release” horgászat ellenőrizhetősége is kérdéses marad (56. § (7) a)).

A 14. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés az idegenhonos fajok terjedése elleni küzdelemben hatékony szabályozás lehet, de fel szeretnénk hívni arra a figyelmet, hogy össze kell hangolni a végrehajtási rendeletet a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvénnyel, különösen a 74. § (1) l) pontja esetén.

A 8. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak a természetes vizek halállomány-erősítésének fontos eszköze, ugyanakkor javasoljuk, hogy ezt a rendelkezést csupán lehetőségként, a védett természeti területen, valamint minimálisan madárvédelmi Natura 2000 területen természetvédelmi kezelésért felelős szakemberek bevonásával alkalmazzák, illetve indokolt esetben függesszék fel. Az ártéren maradó halak természetes feldúsulásuknak köszönhetően ideiglenes élőhelyet, táplálkozó-területet jelentenek számos, adott esetben fokozottan védett élőlénynek (gólya- és gémfajok, rétisas, vidra), illetve természetes dinamikát biztosítanak az ártereknek.

A 15. § a) pontjában a legfeljebb tizenöt napos tilalmi időszak változtatási lehetőség esetén javasoljuk annak megfontolását, hogy a változtatási időtartamot a biológiai adatoknak megfelelően hosszabbítani is lehessen. Ugyanebben a szakaszban a c) pont esetében nagyra értékeljük, hogy néhány idegenhonos faj elleni fellépéshez adott esetben eszközt biztosít. Ugyanígy, a következő 16. § esetén, amely ugyan jelenleg csak a balinra és a gardára vonatkozik, de hozzájárul a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos, EU felé történő adminisztratív köteleességek teljesítéséhez.

A 22. § a) pont és 48. § esetében szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy a halállományokkal kapcsolatos (faunisztikai, biomassza) adatok, kiinduló értékek megléte hangsúlyt kell hogy kapjanak a végrehajtási rendeletek megalkotásánál. A jogszabály tervezet a kutatási feladatokat - helyesen - külön kezeli, de külön biztosíték nincs arra, hogy minden vízterületnél naprakész és pontos állományadatok állnak rendelkezésre.

A 38. § (3) és 54. § (2) esetében javasoljuk, hogy az adatok nyilvánosságát a lehető legteljesebb körűen, adatszolgáltatási díj nélkül biztosítsa a törvény. Ennek alátámasztását a törvényben hangsúlyos önkéntes alapú ellenőrzés, valamint természetvédelmi oldalról a részvételi elven készülő Natura 2000 fenntartási tervek készítése indokolja.

A 39. § (1) esetében javasoljuk, hogy az állami halászejeggyel együtt, a halászatra jogosult, amennyiben az 52 / 2010. FVM rendelet szerinti kistermelői regisztrációval rendelkezik, azon belül is a falusi vendégasztal szolgáltatás kereskedelmi tevékenységét bejelentette a 210 / 2009. Kormányrendelet alapján, a törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott módon (akár fogási tanúsítvány nyomtatvány vezetésével) a kifogott halat a falusi vendégasztal szolgáltatás keretében jogszerűen felkínálhassa, halételként értékesíthesse. A 40. § (1) esetében ugyanezt javasoljuk az állami horgászejeggyel, területi engedéllyel rendelkező horgászásra jogosultakra.

OKT Titkárság: 1055 Budapest, Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Bp.

Telefon: 1 – 79 51 063; 1 – 79 53 699. Fax: 1 – 79 50 429

E-mail: okttitk@vm.gov.hu

www.oktt.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

A 40. § (4) bekezdés esetén, - elismerve a turista horgászjegy lehetőségének fontosságát a horgászturizmus fejlesztése tekintetében - felhívjuk szíves figyelmüket arra, hogy az ilyen jeggyel horgászók esetében nincs megfelelő garancia a tevékenység végzése során okozott esetleges természeti károkozás (pl. védett, fokozottan védett halfajok elpusztítása) elkerülésére. A védett természeti területeken vagy Natura 2000 területeken történő horgászattal, a védett halfajokkal és egyéb, érintett vízi állatokkal kapcsolatos információkat a horgászok a horgászvizsga letételével igazolják, mely a turista jegy esetében nem szükséges. Javasoljuk, hogy a turistajegy kiadásának és használatának jogi körülményeit meghatározó szabályozásba kerüljenek be a természetvédelmi érdekeket megfelelő súllyal szerepeltető előírások.

A 46. § (2) bekezdés esetében szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy a törvénytervezetben található definíció csak keresztirányú lezárásról szól, de ezen elvet szükséges lenne kiterjeszteni a hosszirányban elhelyezett, illetve több, egymáshoz közeli, keresztirányú eszközzel történő lezárás esetére is, amit részletesen szabályozni szükséges a 74. § (1) a) pont szerinti végrehajtási rendelet megalkotása során.

Budapest, 2013. április 15.